

مذاکرات روز سه شنبه

مجلس شورای ملی
خلاصه مذاکرات روز یکشنبه ۲۸ آذر ماه
مستدتی قرائت کردند .

صدیق حضرت - امروز بواسطه مانع و عارضی
سکه بجهت حضور جناب رئیس و نایبان ایشان
معارض شده بود و دو ساعت وقت مجلس معطل
ماند بر ما معلوم شد که لازم است در تسهیل
اینگونه از امور فصلی بر وصول نظامنامه داخلی
مجلس بیفزاییم .

رئیس - چه ضرر دارد قراری در این باب
بگذارید بکنصلی اضافه شود که در مواقع لزوم يك
نفر انتخاب شود .

حاج سید نصیر الله - وقتیکه رئیس و نایبان
رئیس حاضر نبودند باید حضار يك نفر را بر است
موقتی معین نمایند
(در این موقع اسامی اعضاء انجمن مالیه
قرائت شد)

آقا میرزا محمود خواساری - حالا
که اعضاء انجمن مالیه معین شد باید این مطلب هم
معین شود که درجه ساعت حاضر میشوند و حکمی
اشتهال بکار خواهند یافت وقت خیلی گذشته فرض
این است این مرتبه مثل مذاکرات سابق بی نتیجه
نماند مطلب دیگر در نمره ۸۸ روزنامه مجلس اعلان از
طرف کمیانی حمل و نقل راهم و عراق درج شده باید
بدانیم صاحب این کمیانی ایرانی است یا خارجه خوب
است اگر صلاح بداند در این خصوص از وزارت فوائد
عامه تحقیق بخواهیم .

رئیس - چه ضرر دارد نوشته شود .
حاج میرزا عبدالحسین - خوب است در
رفع اغتشاش داخله از طرف مجلس توجهی مبذول
گردد .

رئیس - باید بوزارت داخله نوشته شود تا حاج
معتمد السلطنه حاضر شوند و مذاکره شود .

آقا سید حسین پروچردی - حاج معتمد -
السلطنه حاضرند در اطراف دیگر .

معمار باشی - باید بدانیم همین وزارت داخله
در وقت فوت شاه شهید ناصر الدین شاه در مدت
چهار ماه که بدایت سلطنت بود و مقتضیات اغتشاش
هم فراهم بود تمام مملکت را در کمال امنیت نگاه
داشت حالا چه شده که از این اغتشاشات جلوگیری
نمیکند .

آقامیرزا محمود خواساری - الحق
وزارت داخله نهایت مرامی را کرده اند و متشکریم
وکیل الرعایا - نیاید باین زودی بدون
احساس نتیجه اظهار امتنان نمود .

وکیل التجار - حالا که در خصوص امنیت
شهر گفتگو میشود خوب است در خصوص امنیت
حکلیه ولایات توجه بشود همه جا منشوش است
اغلب ولایات از رسیدن نظامنامه اسامی و ایالتی
نشکی کردند و ما تمامرا تا حال بوعده گذرانده ایم
خوبست یکی دو روز همت کنید نظامنامه انجمن های
ایالتی را بعه رسانیده ارسال جادید که موجبات
آسایش آنها هم فراهم شود دیگر اینکه همین اندازه
سکه بود نظامنامه اساسی از لحاظ جمیع اسلامیه
گفته است اجازه فرمائید بمجلس بیساید قرائت

شود متمم آنهم که تمام شد بدرج بمجلس بیاورند
قرائت تا ختم شود .

آقا سید محمد تقی - همه میدانند سواد
نظامنامه اساسی محل توجه است باید مدت ها اموری که
ملکیتی بر طبق آن مجری باشد چنین نظامنامه را
باید بدقت و تحقیق ملاحظه نمایند تا بعدها دوچار
اشکالی نشویم این است که هر فصل آنرا در چند
مجلس مذاکره میکنند و بتدریج میگفتند
همه روز هم حجج اسلامیه حضور دارند و مشغولند
رئیس - اغتشاش عملان گویا اهمیت پیدا
کرده اینک لایحه از طرف اصناف بمجلس مقدس
رسیده است خوبست قرائت شود (قرائت نمودند قریب
باین مضمون بود) حضور حجج اسلام و وکلا عظام
عرض نظلم ما جان نثاران اصناف اینست آنچه تحقیق
نمودیم اغتشاش عملان راجع به بارها است ادعای
ما آن است که مقرر فرمائید دکا کین خیابانی با اصناف
داده شود ما خودمان از کمیانی گندم گرفته و در
کمال رفاهیت نان شهر را میروسانیم اغلب از وکلاء
اظهار رضایت کرده گفتند از این ترتیب بهتر
چیزی نیست .

آقا شیخ حسین - این تقبل اصناف خوب
است مشروط بر اینکه در اینخصوص با کمیانی هم
مذاکره بکنند (در اینخصوص مذاکرات زیاد شد
که خوب است در اینموقع مجلس در صدر رفع اصل
ماده اغتشاش بر آید معلوم است مادامی که مجازات
در بین نبوده باشد همین طور ها خواهد شد البته در
صورتیکه حکومت تأمین شهر را وظیفه خود نداند و
بسامعه و تامل بگذراند بهتر از این نخواهد شد پس
باید تغییر حکومت را از وزارت داخله خواست بالاخره
جوابی بموم اصناف نوشته شد و برای غالب بر این
قرار کفرت که در صورت تقبل کمیانی
بهین طریق رفتار شود جواب قسریب باین
مضمون بود .

بموم تجار و اصناف محترماً زحمت دیده بمجلس
مقدس از این اقدام نهایت اظهار امتنان را دارد
عموم وکلا هم این اقدام را تمجید کردند خوب است
که در این خصوص عده از اصناف با کمیانی مذاکره
نموده و هر طوری که مرضی الطرفین شد قرار
بگذارند .

رئیس - از طرف وزارت داخله جناب
معتمد السلطنه آمده اند مطلبی است که باید در
کمیسیون گفتگو شود هر گاه مصلحت شد با بمجلس
خواهد آمد .
(پس از ربع ساعت مجدداً وکلا بمجلس
آمدند و وثوق الدوله بنیابت جناب رئیس
حضور بهم رسانیدند) نظامنامه وزارت داخله قرائت
گردید .

رئیس التجار - فرار شده معتمد السلطنه بمجلس
بیاید بعضی گفتگوها بشود .
وثوق الدوله - فعلا بوزیر امور خارجه
در کمیسیون مشغول گفتگو هستند حال نمیدانم
نتیجه این کمیسیون امروز بمجلس میرسد یا بعد خواهد
رسید .

آقا سید حسین اعضاء کمیسیون باید با انتخاب
اعضاء مجلس باشند اینک هر که را خواستند بدون
استحضار و اطلاع انتخاب کنند .

وثوق الدوله - چون وزارت امور خارجه
این کمیسیون را بلا مقدمه خواستند اگر با انتخاب
مجلس همش بطول میانجامد .

آقا سید محمد تقی - خوب است رئیس
اذن بدهند از برای هر یک از وزارت خانهها از
طرف مجلس اعضائی انتخاب بشوند که در هر
موقع حاجت بانمقاد کمیسیون بیفتد بدون تاخیر
مصدق شود .

وثوق الدوله - سابقاً در خصوص انتخاب
کمیسیون ازجهه مذاکره باوزرا مذاکره شده گویا
اغلب از وکلا تصویب نکردند .

وکیل التجار - ترتیب انتخاب سابق غیر از
این ترتیب است سابق گفتگو در این شد که يك
کمیسیون انتخاب شود از برای مذاکره با وکلا
برای پیش نهاد مطالب ولی مقصود امروز غیر از این
است غرض اینست که از برای هر یک از وزارت خانه
ها اعضائی انتخاب شود که در مواقع لازمه کمیسیون
مصدق شود .

سیدالحکما - صدیق حضرت گفتند يك قاعده
هست در خارجه که با زده کمیسیون ترتیب داده اند از
جهت بازنده اداره که هر وقت لازم شد آن اداره با آن
کمیسیون مذاکره نماید حالا خوبست ما هم در مقابل
هشت وزارتخانه هشت کمیسیون تشکیل بدهیم که
هر وقت لازم شد آن وزارتخانه با آن کمیسیون
مذاکره نماید .

آقامیرزا مرتضی قلی خان - از امروز
ببعد نظامنامه های عیدیم بمجلس خواهد آمد خوب
است از طرف مجلس انجمنی تشکیل شود مخصوص
تتمیع نظامنامه ها و اعضاء این کمیسیون هم اشخاصی
باشند که طرف اعتماد مجلس باشند پس از آن نظامنامه
را بمجلس بیاورند .

آقا شیخ حسین - ماده که از نظامنامه راجع
بتشکیل انجمن های فوق العاده بود قرائت نموداز
برای اثبات اینکه تعیین اعضاء کمیسیون با شخص
رئیس است .

رئیس التجار - عین نظامنامه تصریح دارد
بر اینکه انتخاب اعضاء کمیسیون با اعضاء مجلس است
آقا سید حسین - اینکه در نظامنامه
نوشته شده که رئیس شخصاً با عده میتواند انجمنی
تشکیل دهند از برای توضیح این مطلب است که
اگر بنا بشود بنده بخواهم تشکیل کمیسوی بندهم
یا یکی از وکلا بخواهند نمیتوانند ولی شخص رئیس
میتواند تشکیل نماید .

حسام الاسلام - این مطلب بتقید بنده چنان
است که تشکیل اینگونه از انجمن ها نقشه مقدمه
است که وزرا بعد از این بمجلس علنی حاضر نشوند
در هر موقعی که محتاج شدند مذاکرات خود را در
همان انجمن انجام بدهند فکری از برای اینمطلب
باید کرد .

آقا سید محمد تقی - مقصود از این مذاکرات
اینست که بعلم انظار بعضی از کمیسیون ها بدون
استحضار وکلا از هیئت متتبعین اسباب سوء ظن
بعضی از حضار شده بهتر این است در اینخصوص
قسمی شود که رفع این سوءظن هم بشود قسم دیگری
هم ممکن است که انتخاب اعضا با رئیس باشد
گویا در مالک متممدهم معمول باشد ولی این
ترتیب در صورتی است که وکلا منقسم شوند آتوق
رئیس میتواند از هر قسمی بیکفر را معین نماید .
وثوق الدوله - گویا اینجا آن ماخذ
موجود نباشد .

اقاسیله حسین - پیرا عده موجود است.
وکیل التجار - مقصد از عده نیست فرض
کل بودن معاملات اصنام است.

وفاق الدوله - انتخاب امضاء کمیسیون
راجع برای امضاء مجلس است اما در باب
کمیسیون نمرسانه در نظامنامه عیساری هست
که بموجب این مطلب میشود که رئیس حق دارد.
آقای میرزا محمود اصفهانی - اگر این ماده
متنازع بصریح است باید توضیح شود.

آقای سید محمد علی - اینکه گفته اند این نظامنامه
نمبر بیست و پنج و اندک در مجلس است در مجلس از
جمله قوانین و مقررات است و در وقت اشراف علی آن
است که پیوسته در صورتی که در آنجا
فازا موکل باقیمت فوق العاده بود که در آنجا
بفایده عرانده شود و معلوم و کلام از روی تحقیق
و تدقیق رسیدگی نمایند مطلب دیگر از قرائت
موضوع میشود بعضی از مرایض و تظلمات باقیمت
مرایض میرسد و در مجلس هم خوانده میشود در
رود آنها هم منتشر میگردد ولی بعضی دیگر مسکوت
هست میماند باید مردم فهماند که این مجلس با کسی
فرض یا خصوصیت ندارد و حقوق ملی تمام افراد
بالتوجه هستند این ایام مکتوبی بخوان بنده و سایر
و کلام نظامنامه را نرسیده تحقیق کردم مکاتیب متضاده
خیلی رسیده تمام را هم جواب داده اند ولی در
مجلس خوانده نشد حالا از جهت اینکه بدانند
فرض در بین نیست میخوانم (خوانده شد نظم
بزرگوار است) حالا باید فرستاده شود
بوزارت داخله.

وفاق الدوله - مردم باید بدانند که مجلس
مجبور نیست تمام لوائح و مرایض که میرسد قرائت
نمایند مگر لوائحی که دلایلی اهمیت باشد.

سیدالکمال - خیلی تلگرافات و مکاتیب
از هر کفایه و محتمل الملك شده تمام راجع شده
بوزارت داخله.

حاج میرزا آقا - اغلب از افتخار اوضاع
آنرا بیجا بخیر ندارد و میدانید فعلا مدتی است
دستم از کار کشیده اند که تمام مقاصد ما انجام
نپذیرد مشغول بکار نخواهیم شد عیال خوف آن
میبود که این اغتشاشی بهمها سرایت کند و نسبی
سخت شود که جلو گیری نشود حالا باید چاره
اندیشید خوب است که انجمن فوق العاده ترتیب شود
هر کدام در یک ماده کار بکنند یکی در نظامنامه
وزارت داخله دیگری در نظامنامه ایالتی دیگری
در نظامنامه اساسی که بطور جهاد این چند مطلب
انجام پذیرد.

وفاق الدوله - خیلی لازم است این انجمنها
تشکیل شود ولی نظامنامه ها تمام شده فرستاده شود
تا مسموح شوند.

حسام الاسلام - حالا لازم نیست این سه مولود
شریف دوبکر و تولد شوند عیال نظامنامه ایالتی که
تمام است چرا بجهت نمیشود.

وکیل الرعایا - آیا ما مردم تازه بدینجا
آمده ایم یا پیش از این هم در دنیا بودیم ما
مردمی هستیم که در روز هشت ساعت نه ساعت کار
نمیکردیم حالا چقدر دارد که وقت را نوسه بدهیم و
هنگی لظان کنیم پیرانند از محتاج بوقت باشد بعضی
نکنیم تا این کارها تمام شود.

آقای سید حسین - خوب است که قسطنطنیه
انجمن تشکیل شود و این کارها تمام شود.
حسام الاسلام - خوب است که این کارها
تمام شده نتیجه بگیرد به بکار دیگر مشغول شود
نظامنامه ایالتی تمام شده نظامنه باید بهم تمام شد
چرا این نمرسد مسئله نیولان بکجا بنویسند اینها مطالبی
است که در مجلس تمام شده.

آقای میرزا محمود - نظامنامه بلدی هنوز
نرفته است در نظامنامه ایالتی لابد اتهام بلیدگی
بکنند پررود ما این وزارت داخله گفتند مشغول
قرائت هستند.

وکیل التجار - برنی کارهای مهم از امروز
الی یکماه بیشتر وقت میخواهد بعضی کارهای مهم است
از قبیل قانون اساسی که در این موقع طولی است خوف
خیلی از مضایقه می رود.

آقای سید محمد علی - ما مردم باید بدانیم
که ما مسلمانیم و قانون ما قانون مقدس اسلام است
و این قانون اساسی قانونی است که باید امور یک
مملکتی بر وفق آن فیصل داده شود تا چار باید
با کمال دقت فصول و مواد آنرا بکرات عین اسلاب
فرد رسی نموده اگر در هزار نفر هم اجماع
کنند و خون ها هم ریخته شود نباید راضی شد
سکه بدون تطبیق و تحقیق تا نونی مجری شود
حالا باید از حینج اسلامیه استدعا نمود که بلکه
زود تر صرف وقت نموده این نظامنامه را تمام
کنند.

وفاق الدوله - اصل قانون اساسی که در
مجلس نوشته شده بود هیچگاه از مواد آن منافی
با قانون مقدس اسلام نبود فقط از برای رفع ایهتاهاتی
که مفرضین میکردند از حجج اسلام استنباط شد
که بدقت فصول و مواد آنرا ملاحظه فرمایند اما
در باب نظامنامه ایالتی از محتمل السلطنه پرسیدم
گفتند اگر این انقلاط نبود تا حال فرستاده شده
بود فعلا حواس و ذرا مشغول دفع این انقلابات
است مبعدا همین چند روز فرستاده میشود و در
باب مالیه همین کمیسیون فوق العاده که قضا تشکیل
شده در همین خصوص ملایم است میشود لابد نتیجه آن
بمجلس خواهد رسید مسئله تولات هم وزیر مالیه
بجهت اجرای همان مسائل آمده اند فعلا مشغول
مذاکره هستند.

وکیل التجار - در باب تولات هیچ اطلاعی
نرسیده وزیر مالیه گفتند رسماً چیزی نوشته شود
نوشته شد ولی هنوز خبر نرسیده (در این موقع
مذاکرات زیاد از وضع گفتاش شهر شد علت را
بعضی نرسیدن حقوق عملیات تطبیق و افراد
مسکری که در پایتخت هستند اظهار نمودند
بالاخره قرائت شد تنظیم شهر از وزارت داخله
خواستار شود.)

مذاکرات پنجشنبه بیست و نهم تالی
دائرالتشورای ملی

خلاصه مذاکرات روز سه شنبه فردا آقامیرزا
ظاهر قرائت کردند.

محتمل السلطنه (معاون وزارت داخله) -
چند روز قبل که به مجلس مقدس مشرف شدم در
خصوص لایحه که در باب تبول از طرف مجلس مقدس
فرستاده شده بود مذاکره بیان آمد فرض کردم
که همین ایام با امضای نمایونی میرسد پس از توضیح
و امضاء به مجلس مقدس ایفاد خواهد نمود اظهار کرده

لایحه مر بوزر باجهت نمایونی رسیده بوزارت مالیه
فرستاده شده است عیالیه کور ایفاد میشود لایحه از
طرف وزارت داخله به مجلس مقدس ایفاد شده بعض
استحضار خاطر معترم و کلا عظام قرائت شود.

آقای میرزا ظاهر - لایحه را قرائت کردند
قریب باین مضمون بود.

(مجلس مقدس را زحمت اظهار میبند لایحه
قانونی مرسله از مجلس مینوی بر چهار فصل امروز
از لحاظ انود نمایونی گذشت و اجرای آن بوزارت
مالیه ابلاغ شد) اظهار تشکر شد.

آقای میرزا محمود خوانساری - مادر
این باب صدی را متعجبم

محتمل السلطنه - همین رقه سند است
و بنا به مهر صورت دیگری هم نوشته شده فرستاده
خواهد شد در دفتر لایحه آقامیرزا محمود خوانساری
بوزارت داخله داده بودند یکی در خصوص حاکم
خوانسار و دیگری در خصوص ایل بختیاری در خصوص
افتخاش خوانسار چون حاکم مبین شده میرود دستور
العمل لازم داده شد.

در خصوص ایل بختیاری همیشه این ایل بر دو
تیره بودند ایالتی و ایل بگی در این اواخر این دو
شکل بیک تیره داده شده و باین واسطه لابد بعضی
اختلافات شده فرار این شده بخیر با حکومت اصفهان
که عمل ایلی بختیاری و جامع بلو است شده البته هر
وقت جواب رسید بمجلس مقدس اظهار خواهد شد.
آقای سید حسین - از نظامنامه ایالتی اثری
ظاهر نشد.

محتمل السلطنه - آنهم تا اوایل هفته آتی
موضوع خواهد شد شما هم اقدام کنید نظامنامه حکام
هم خوانده شد تصویب شود.

آقای سید حسین - اگر به همین طور یکی از
طرف مجلس اهتمام میشود از طرف مقابل هم اقدام
میشد تا اکنون خیلی از کارها پیشرفت گئی حاصل
نموده بود.

(در این موقع راپورت انجمن مرایض قرائت شد
قریب با مضمون بود اولاً قریب یکصد نفره جواب
مسأله از مرایض که بوزارت داخله فرستاده شده بود
رسیده است تا بنام معلوم نیست که وزیر عدلیه بجهت ملاحظه
بعد از یک ماه جواب می دهد که از من کاری
ساخته نمی شود و من بین المحظورین واقع شده ام
تا امروز بمجلس جواب مساعد داده نشده است
ثالثاً در دفتره مسیونوز تکلیف متظلمین از دست او
معلوم نیست یکی از آن اشخاص من هستم که قریب
بیست هزار تومان بمن ضرر وارد شده خود او که
میرود بنیامتم و کیلی او و کالت درجهت من خسارت هم
دارد یاخیر باید از وزارت خارجه سئوال شود)

وکیل التجار - در خصوص بی ترتیبی وعدم
انتظام وزارت عدلیه بنده حساً شواهدی دارم که در
چندی قبل در باب طلایی که از یکی داشته پس از
اظهار و طول درامه ثابت جوابی که شنیده شد این
بود که هنوز جواب راپورت نرسیده معلوم نیست این
راپورت بکجا میرود که در این مدت جواب نرسیده

آقای سید هاشم - در خصوص حاج نجفعلی
کوه سرخی که بوزارت عدلیه از دست آصف الدوله
عارض شده بموجب درقه که در دست هاید باید در
هیچندم و بیع الاذل قطع بشود و تا چال رسیدگی
نمیشد.